

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., a soudců JUDr. Milana Podhrázkého, Ph.D., a JUDr. Miloslava Výborného v právní věci žalobce: **A. C.**, zastoupený JUDr. Ing. Jakubem Backou, advokátem se sídlem Šlejnická 1547/13, Praha 6, proti žalovanému: **Krajské ředitelství policie hlavního města Prahy, Odbor cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort**, se sídlem Kaplanova 2055/4, Praha 4, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 10. 2018, čj. KRPA-402057-17/ČJ-2018-000022, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 6. 12. 2018, čj. 2 A 103/2018-38,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á**.
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **s e** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á**.
- IV. Ustanovenému zástupci žalobce JUDr. Ing. Jakubu Backovi, advokátovi, **s e p ř i z n á v á** odměna a náhrada hotových výdajů ve výši **8 228 Kč**, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobce se u Městského soudu v Praze (dále „městský soud“) domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného, kterým žalovaný rozhodl o zajištění žalobce na dobu 90 dnů za účelem správního vyhoštění podle § 124 odst. 1 písm. c) zákona č.

326/1999 Sb., o pobytu cizinců (dále „zákon o pobytu cizinců“). Důvodem zajištění bylo, že žalobce 24. 10. 2018 zkontrolovala policejní hlídka, které nepředložil žádný cestovní doklad. Hlídka zjistila, že žalobce na území České republiky pobývá neoprávněně a od 4. 10. 2018 je veden v evidenci nežádoucích osob. Žalobce nerespektoval rozhodnutí o správním vyhoštění ze dne 23. 12. 2016, čj. KRPA-505544-20/ČJ-2016-000022, jímž mu byl stanoven zákaz vstupu na území Evropské unie po dobu 2 let, a nevystoupal ze země ve stanovené lhůtě 20 dnů. Jednalo se přitom o opakované porušení právních povinností, neboť v minulosti žalobce nerespektoval ani rozhodnutí o správním vyhoštění ze dne 30. 7. 2015, čj. KRPA-313553-15/ČR-2015-000022, a ze země rovněž nevystoupal. Žalobce dále 17. 1. 2017 požádal o udělení mezinárodního azylu, přičemž řízení bylo pravomocně ukončeno 3. 9. 2018, kdy Nejvyšší správní soud odmítl kasační stížnosti pro nepřijatelnost. Žalobci byla uložena povinnost vycestovat z území České republiky do 30 dnů ode dne pravomocného ukončení řízení o udělení mezinárodní ochrany, což neučinil. V době od 4. 10. 2018 do 24. 10. 2018 tak mařil výkon rozhodnutí o správním vyhoštění tím, že neoprávněně pobýval na území České republiky.

[2] Žalobce u městského soudu namítal, že se žalovaný v napadeném rozhodnutí dostatečně nevypořádal s tím, že v průběhu správního řízení žalobce uvedl, že má v úmyslu znovu požádat o mezinárodní ochranu. Stejně tak se nevypořádal s možnými překážkami eventuální realizovatelnosti správního vyhoštění. Městský soud se s žalobcovými námitkami neztotožnil a v záhlaví označeným rozsudkem žalobu zamítl jako nedůvodnou. Přisvědčil závěru, že se žalovaný uvedenými skutečnostmi zabýval dostatečně a napadené rozhodnutí není nepřezkoumatelné nebo nezákonné.

II. Obsah kasační stížnosti

[3] Proti I. výroku rozsudku městského soudu o zamítnutí žaloby podal žalobce (dále „stěžovatel“) kasační stížnost z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále „s. ř. s.“). Opětovně uvedl, že žalovanému bylo v době vydání rozhodnutí o zajištění známo, že stěžovatel hodlá podat novou žádost o udělení mezinárodní ochrany. Stejně tak mu muselo být známo, že zajištění bude mít jen dočasný charakter, neboť v případě podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany bude stěžovatel ze zajištění propuštěn anebo bude zajištěn podle § 46a zákona č. 325/1999 Sb., zákona o azylu (dále „zákon o azylu“). Bylo tudíž namístě, aby žalovaný alespoň vyhodnotil eventuální účelovost stěžovatelova záměru, tedy zda lze jeho tvrzení o úmyslu požádat o mezinárodní ochranu požadovat za věrohodné a zdali není jeho účelem pouze maření výkonu správního vyhoštění. Žalovaný tedy měl do napadeného rozhodnutí zahrnout úvahu o případné účelovosti stěžovatelova tvrzení, a pokud by dospěl k závěru, že se o účelové tvrzení nejedná, tak úvahu o tom, zdali je třeba ke zbytečnému krátkodobému zajištění podle § 124 odst. 1 zákona o pobytu cizinců vůbec přistupovat. Absence takové úvahy založila nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí. Zároveň stěžovatel připomněl, že pokud žalovaný mohl mít důvody domnívat se, že účel zajištění (*tedy výkon správního vyhoštění, pozn. NSS*) nemusí být realizovatelný, byl povinen konkrétně vypořádat důvody zpochybňující realizovatelnost zajištění stěžovatele. Takový požadavek vyplývá z usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 11. 2011, čj. 7 As 79/2010-150, podle kterého je správní orgán povinen se v řízení o zajištění cizince zabývat možnými překážkami správního vyhoštění, vycestování nebo jeho předání podle mezinárodní smlouvy, a v rozhodnutí o zajištění cizince takové možné překážky

pokračování

předběžně posoudit. Jelikož se žalovaný tvrzením stěžovatele o úmyslu požádat v České republice o mezinárodní ochranu nezabýval, je napadené rozhodnutí nezákonné.

[4] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[5] Nejvyšší správní soud po přezkoumání formálních náležitostí kasační stížnosti shledal, že je podána řádně a včas, neboť byla podána v zákonné lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku § 106 odst. 2 s. ř. s. oprávněnou osobou, jelikož stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí vzešlo (§ 102 s. ř. s.). Podle Nejvyššího správního soudu neexistují překážky, které by bránily projednání věci.

[6] Zdejší soud následně přezkoumal napadený rozsudek v mezích kasační stížnosti a v ní uplatněných důvodů. Neshledal přitom žádné vady uvedené v § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

[7] Kasační stížnost není důvodná.

[8] Předmětem přezkumu městského soudu bylo rozhodnutí o zajištění stěžovatele za účelem správního vyhoštění podle § 124 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců. Podle tohoto ustanovení je policie „*oprávněna zajistit cizince staršího 15 let, jemuž bylo doručeno oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění anebo o jehož správním vyhoštění již bylo pravomocně rozhodnuto nebo mu byl uložen jiným členským státem Evropské unie zákaz vstupu platný pro území členských států Evropské unie a nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, pokud cizinec nevycestoval z území v době stanovené v rozhodnutí o správním vyhoštění.*“

[9] Stěžovatel rozsudek městského soudu napadá z toho důvodu, že podle jeho názoru městský soud nezrušil napadené rozhodnutí žalovaného, ačkoliv tak učinit měl, neboť je zatíženo vadou nepřezkoumatelnosti a nezákonnosti. V projednávané věci je sporné, zda žalovaný dostatečným a přezkoumatelným způsobem posoudil možnost a důvodnost zajištění stěžovatele, který v průběhu správního řízení vyslovil, že má v úmyslu podat novou žádost o udělení mezinárodní ochrany. Druhou spornou rovinou je otázka, zdali žalovaný dostatečně posoudil realizovatelnost případného správního vyhoštění, za jehož účelem byl stěžovatel zajištěn, a to ve světle rozsudku Nejvyššího správního soudu sp. zn. 7 As 79/2010.

[10] Nejvyšší správní soud se plně ztotožňuje se závěry městského soudu vyslovenými v napadeném rozsudku. Otázkou realizovatelnosti eventuálního správního vyhoštění se žalovaný dostatečně zabýval v rozsahu, jaký pro něj v tomto směru vyplývá ze zákona a v jakém jej potvrzuje judikatura Nejvyššího správního soudu (mj. i stěžovatelem namítané usnesení rozšířeného senátu sp. zn. 7 As 79/2010). Žalovaný se v napadeném rozhodnutí zabýval tím, zdali v případě stěžovatele existují případné překážky, které by mohly bránit v jeho možném vyhoštění. Sám stěžovatel při výslechu provedeném 24. 10. 2018 uvedl, že jako možné překážky vycestování z České republiky shledává pouze to, že zde má dvě doposud neuhrazené pokuty, které by chtěl zaplatit, přičemž na jejich úhradu si chce v České republice vydělat. Taková skutečnost reálnou překážku realizovatelnosti

správního vyhoštění nezakládá, jak správně uvedl v napadeném rozhodnutí žalovaný. Jiné možné překážky vycestování ze země stěžovatel neuvedl.

[11] S názorem stěžovatele nelze souhlasit ani v tom ohledu, že překážkou realizovatelnosti správního vyhoštění může být jeho propuštění či „přezajištění“ podle zákona o azylu v důsledku toho, že požádá o mezinárodní ochranu. Taková žádost totiž bez dalšího nemůže představovat překážku v realizovatelnosti správního vyhoštění, a lze si jen obtížně představit, že by tomu tak mohlo být. Na základě § 119 odst. 7 zákona o pobytu cizinců je rozhodnutí o správním vyhoštění cizince vykonatelné po nabytí právní moci rozhodnutí, jímž se mezinárodní ochrana neuděluje, kterým se žádost o její udělení zamítá, kterým se zastavuje řízení o udělení mezinárodní ochrany, kterým se azyl anebo doplňková ochrana odnímá anebo jestliže marně uplynula lhůta pro podání žaloby proti rozhodnutí ministerstva ve věci mezinárodní ochrany či taková žaloba nemá odkladný účinek. Pokud by tedy v nyní projednávané věci stěžovatel nebyl s žádostí o udělení mezinárodní ochrany úspěšný (jako už se ostatně v minulosti stalo), bylo by rozhodnutí o správním vyhoštění vykonatelné okamžikem, kdy by došlo k jedné z výše popsaných skutečností. Podstatné pro posouzení realizovatelnosti správního vyhoštění tedy je posouzení překážek takového vyhoštění a úsudek, zdali je vyhoštění možné. Neurčité a obecné úvahy o možném podání návrhu na udělení mezinárodní ochrany takovou překážkou nejsou. Z uvedených důvodů nelze stěžovatelův obecně projevený úmysl požádat o udělení mezinárodní ochrany považovat za překážku realizovatelnosti jeho vyhoštění, a proto nelze žalovanému vytýkat, že se touto okolností při vydání rozhodnutí o zajištění za účelem správního vyhoštění nezabýval.

[12] Lze tedy souhlasit s městským soudem v tom, že žalovaný nebyl povinen se výslovně zabývat prohlášením stěžovatele učiněným při výslechu 24. 10. 2018 o úmyslu požádat o udělení mezinárodní ochrany, které nelze považovat za konkrétní tvrzení. Stěžovatel do protokolu výslovně uvedl: *„Popřemýšlím, jestli ještě jednou nepožádám o azyl, protože nechci odjet na Ukrajinu a chci tady pracovat, nechci ani vidět svou bývalou manželku, co je na Ukrajině, tak to možná ještě jednou vyzkouším.“* S ohledem na to, že takové tvrzení představovalo pouze stěžovatelovu úvahu a v době vydání rozhodnutí o zajištění stěžovatel nepodnikl žádné kroky k podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany, není vadou napadeného rozhodnutí, pokud se žalovaný touto okolností v odůvodnění podrobněji nezabýval. Absence posouzení možných důsledků podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany pro režim stěžovatelova zajištění tudíž nezakládá nepřezkoumatelnost správního rozhodnutí, pro kterou by měl městský soud toto rozhodnutí zrušit.

[13] Nejvyšší správní soud nad rámec uvedeného podotýká, že je navíc stěžovatelova argumentace v tomto bodě lichá. Soudu je z úřední činnosti známo, že podávání žádosti o mezinárodní ochranu není mezi cizinci zajištěnými podle zákona o pobytu cizinců nikterak neobvyklé; jejich následné „přezajištění“ do režimu podle zákona o azylu je dokonce zákonem předvídaným postupem (srov. např. § 46a odst. 4 zákona o azylu). Institut zajištění cizince podle zákona o pobytu cizinců nebo podle zákona o azylu je procesním prostředkem, jehož účelem je obecně vzato zajištění řádného průběhu správního řízení, veřejného pořádku anebo mezinárodních dohod. Jeho prostřednictvím je zajišťován řádný průběh správního vyhoštění, pokud k němu dojde (tedy pokud rozhodnutí o správním vyhoštění nabude vykonatelnosti). Zákon však nepředpokládá, že by tohoto institutu nebylo možno použít tehdy, jsou-li tu pochybnosti, zda zajištění bude

pokračování

bezprostředně a přímo směřovat ke správnímu vyhoštění. V takovém případě by byl cizincům, u nichž existují důvody pro zajištění, poskytnut prostor pro možné vyhnutí se tomuto prostředku, který ze své podstaty spočívá v omezení jejich svobody pohybu. Takový postup by byl v rozporu s vůlí zákonodárce obsaženou v ustanoveních, která institut zajištění cizinců v zákoně o pobytu cizinců zakotvují. Nelze navíc opomenout souvislost mezi zajištěním podle zákona o pobytu cizinců a případným zajištěním podle zákona o azylu, podá-li cizinec žádost o udělení mezinárodní ochrany. Pokud by cizinec nemohl být zajištěn podle zákona o pobytu cizinců tehdy, když vyjádří pouhý úmysl tuto žádost podat, hrozilo by zmaření jeho možného zajištění podle zákona o azylu, a tedy i případného budoucího vyhoštění, neboť by v „mezidobí“ před možným zajištěním podle zákona o azylu mohl utéct a před správními orgány se skrývat. Ačkoliv byl stěžovatel zajištěn „za účelem správního vyhoštění“, zajištění plnilo i účel spočívající v tom, aby se nemohl rozhodnutí o správním vyhoštění vyhnout, až bude vykonatelné, a aby v zemi nemohl nadále neoprávněně pobývat. Právě takové jednání u něj z důvodu jeho dřívější pobytové historie hrozilo, pokud by zajištěn nebyl. V nyní projednávané věci tak byly dány zákonné důvody pro zajištění stěžovatele, které žalovaný v napadeném rozhodnutí dostatečně a srozumitelně popsal. Městský soud tedy postupoval správně, pokud napadené rozhodnutí o zajištění stěžovatele nezrušil, ale naopak žalobu zamítl.

IV. Závěr a náklady řízení

[14] S ohledem na shora uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl.

[15] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný, jíž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti svědčilo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť jí v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

[16] Odměna zástupce stěžovatele JUDr. Ing. Jakuba Backy, advokáta, který byl stěžovateli k jeho žádosti ustanoven v řízení před městským soudem (a na základě § 35 odst. 9 *in fine* s. ř. s. jej tedy zastupuje i v řízení o kasační stížnosti), byla stanovena za dva úkony právní služby spočívající v podání kasační stížnosti podle § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), a v další poradě se stěžovatelem přesahující jednu hodinu podle § 11 odst. 1 písm. c) advokátního tarifu, která se uskutečnila 15. 1. 2019. Zástupci stěžovatele tak náleží odměna ve výši 2 x 3 100 Kč [§ 7 bod 5 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu], dohromady 6 200 Kč. Vedle toho má zástupce stěžovatele též právo na náhradu hotových výdajů ve výši 2 x 300 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu), dohromady 600 Kč. Podle informací z Administrativního registru ekonomických subjektů (ARES) je zástupce stěžovatele plátcem DPH. Celkem tedy zástupci stěžovatele náleží odměna a náhrada hotových výdajů ve výši 8 228 Kč (včetně částky ve výši 1 428 Kč spočívající v náhradě DPH). Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení. Náklady právního zastoupení stěžovatele nese stát.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 26. června 2019

JUDr. Petr Mikeš, Ph.D.
předseda senátu